

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 15009
Tarih : 19.11.2025

36746

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 18.11.2025

Zeynep ODUNCU KUTEVİ

Batman Milletvekili

Batman, Kocaeli, Kırıkkale ve İzmir Aliğa rafinerilerinde faaliyet gösteren TÜPRAŞ'ta, yönetim tarafından son dönemde alınan kararlarla "norm kadro" sayılarının düşürüldüğü, kritik üretim ve bakım ünitelerinde daha az işçiyle aynı işin yapılmasının dayatıldığı bilinmektedir. Bu uygulama yalnızca işçilerin iş yükünü artırmakla kalmamakta; aynı zamanda işçi sağlığı ve iş güvenliğini doğrudan tehdit etmektedir.

Ağır tehlikeli iş koluna giren petrol ve petrokimya sektöründe her bir pozisyon uzmanlık gerektirmekte, iş adımlarının ekip halinde, koordineli ve yetkin personel tarafından yürütülmesi hayati önem taşımaktadır. Buna rağmen, pek çok üniteye operatör sayılarının azaltılması, acil durum ve arıza müdahalelerinde gecikmelere, üretim güvenliğinde zafiyete ve iş kazası risklerinde artışa yol açmaktadır. Bu durum yalnızca çalışanların can sağlığını değil, aynı zamanda tesislerin bütünlüğünü ve ulusal enerji arz güvenliğini de riske atmaktadır.

İşveren tarafından tek taraflı şekilde yürütülen kadro azaltımı uygulamaları, işçilik maliyetlerini düşürme amacıyla hareket edildiğine dair ciddi kaygıları artırmaktadır. Ayrıca söz konusu uygulamalar; 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile İş Kanunu'nun 77. maddesinde düzenlenen "işverenin gözetim ve iş güvenliği sağlama yükümlülüğü" ile açık bir çelişki barındırmaktadır.

TÜPRAŞ'ta gaz ölçümlerinden sorumlu ekiplerin yetki ve sorumluluklarının da operatörlere aktarmaya çalışılması iş kazası riskini daha da artırmakta; iş süreçlerinin sağlığı, doğruluğu ve güvenliği

konusunda ciddi sorunlara işaret etmektedir. Rafinerilerde çalışan işçilerin tamamı, olası düzenlemelerin sahadan görüş alınmadan ve işçi sağlığı-güvenliği değerlendirilmeden uygulanmasının kabul edilemez olduğunu ifade etmektedir.

Stratejik bir sektörde faaliyet gösteren binlerce işçinin sağlığı ve güvenliği tehlikededir. Bu nedenle Bakanlığınızın konuya ilişkin denetim sorumluluğunu yerine getirmesi, gerekli incelemelerin yapılması ve işçilerin can güvenliğini koruyacak önlemlerin alınması zorunludur.

Bu bağlamda,

- 1- TÜPRAŞ rafinerilerinde son iki yıl içinde yapılan "norm kadro" değişikliklerine ilişkin Bakanlığınıza ulaşan herhangi bir bildirim veya başvuru olmuş mudur? Olduysa içeriği nedir?
- 2- Rafinerilerde operatör sayısının düşürülmesi, kritik iş adımlarının daha az personelle yapılması ve gaz ölçüm ekiplerinin yetkilerinin operatörlere devredilmesi uygulamaları hakkında Bakanlığınız tarafından bir inceleme veya iş sağlığı-güvenliği denetimi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir; yapılmadıysa bu kadar riskli bir sektörde neden yapılmamıştır?
- 3- TÜPRAŞ'ın kadro düşürme uygulamalarının 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile İş Kanunu'nun ilgili maddelerine uygunluğu hakkında Bakanlığınızın bir değerlendirmesi var mıdır?
- 4- Operatör başına düşen iş yükünün arttığı, acil durum müdahale sürelerinin uzayabileceğine dair sahadan gelen uyarılar dikkate alınmış mıdır?
- 5- Bakanlığınız, TÜPRAŞ'taki iş sağlığı ve güvenliği risklerini değerlendirmek üzere bağımsız uzmanlardan oluşan bir heyet görevlendirmeyi planlamakta mıdır?
- 6- Rafineriler gibi yüksek tehlike sınıfında yer alan işletmelerde kritik işlerin yetkin personel tarafından yapılması için belirli kadro standartları getirmeyi veya işverenin tek taraflı kadro azaltmasının önüne geçecek düzenlemeler yapmayı planlıyor musunuz?